



VF-notat nr. 2-2022

Gjennomføring av intervju med informanter fra casestudien i Klepp kommune i forbindelse med Unchain

Berit Johanne Skogvang

VESTLANDSFORSKING

Gjennomføring

I forbindelse med forskningsprosjektet Unchain, ble det i april 2022 gjennomført spørreundersøkelse og intervju med seks informanter. Undersøkelsen og intervjuene er knyttet til en casestudie som ble gjennomført i Klepp kommune i regi av Vestlandsforskning. Respondentene har følgende roller:

- Landbrukssjef
- Landbruksrådgiver
- Plan- og forvaltningssjef
- Kommuneplanlegger
- Rådgiver hos Statsforvalter i Rogaland
- Rådgiver i Rogaland Bondelag

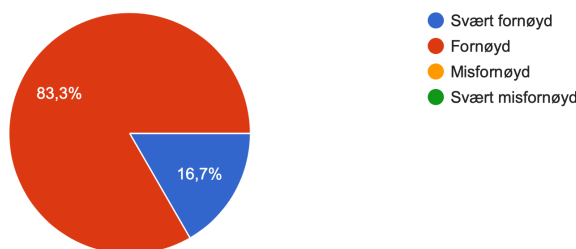
Før intervjuene fikk respondentene tilsendt spørreundersøkelsen på e-post. Deretter ble undersøkelsen gjennomgått i intervjuene, slik at respondentene fikk mulighet til å utdype eller gi kommentarer. Intervju ble holdt digitalt, og det ble tatt opptak og notater fra intervjuene.

Resultat

På spørsmål om hvilke forventninger respondentene hadde, svarte de fleste at de hadde lave eller ingen forventninger. Noen håpte at de kunne bruke noen av resultatene i arbeidet sitt og flere så det som en mulighet til å lære noe nytt.

5. Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din deltakelse i prosjektet?

6 svar



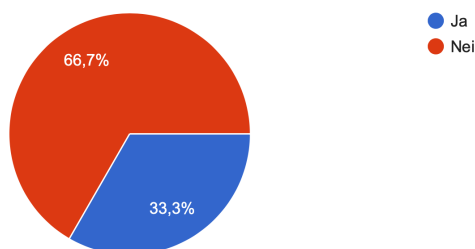
Alle var fornøyd med deltakelsen, men flere utdypet at det var vanskelig å

delta aktivt i arbeidsverkstedene fordi temaet ikke var deres felt. Likevel mente de det var lærerikt å være i gruppe med noen som kunne mer om temaet enn dem selv.

Flere av respondentene synes det var spesielt positivt at folk fra næringen og landbruket, som f.eks. gartnere og bønder, var med på arbeidsverkstedene, da de hadde en del andre perspektiver. En annen svarte at hen synes deltakerne utfylte hverandre godt.

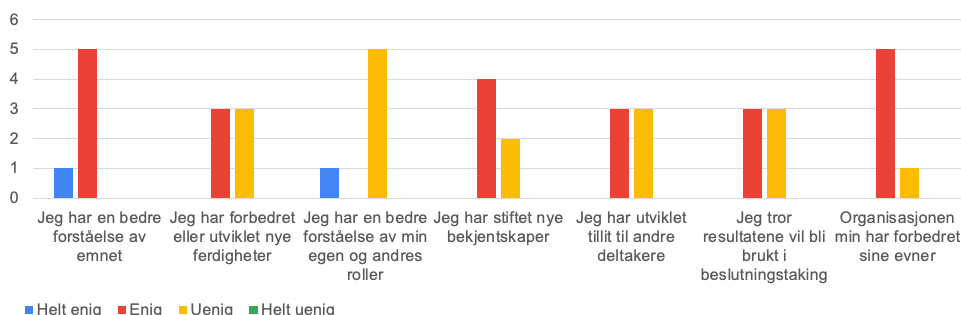
10. Har du blitt klar over noen nye kunnskapshull gjennom prosjektet?

6 svar



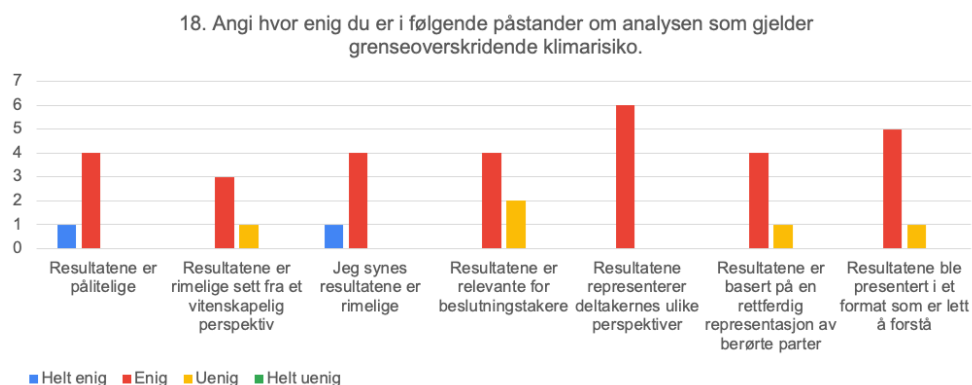
2 av 6 respondenter svarte at de var blitt klar over nye kunnskapshull gjennom prosjektet. En av respondentene svarte at selv om hen nødvendigvis ikke lærte noe nytt, ble kunnskapen mer strukturert som følge av prosjektet. To av respondentene svarte at siden det var så lenge siden, er det uklart hva som har kommet som følge av prosjektet og hva som har kommet fra andre steder. Dette gjenspeiles i sitatet: «... det kan hende jeg svarte ulikt om det var 14 dager etter.»

16. Angi hvor enig du er i følgende påstander om effekten av delprosjektet om grenseoverskridende klimarisiko



Alle respondentene svarte at de har fått en bedre forståelse av emnet, og 5 av 6 svarte at organisasjonen deres har forbedret sine evner som følge av delprosjektet om grenseoverskridende klimarisiko. Halvparten har forbedret eller utviklet nye ferdigheter, og halvparten tror at resultatene vil bli brukt i beslutningstaking.

På spørsmål om hvilken effekt av delprosjektet om grenseoverskridende klimarisiko de mener er viktigst, svarte flere at det er vanskelig å stadfeste fordi de jobber på lokalt nivå, og dermed ligger fokuset deres der. «Dette med grenseoverskridende handler om store økonomiske prosesser, og er ikke noe som ligger hos kommunene, eller noe vi kan styre.» To svarte at det likevel er viktig å bli minnet på at det finnes en verden utenfor, spesielt i tiden vi nå befinner oss i. Dette pekte en av respondentene på som den viktigste effekten av delprosjektet: «Samarbeid og deling av info, helhetstenking og plan utover dagens tid og sted.»

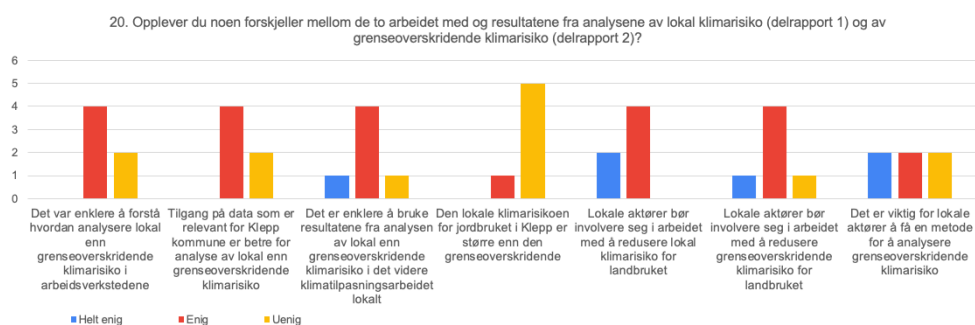


Alle respondentene synes resultatene representerer deltakernes ulike perspektiver. 4 mener resultatene er relevante for beslutningstakere, og 2 er uenig i denne påstanden. 5 av 6 mener resultatene ble presentert i et format som er lett å forstå.

Når respondentene ble spurt hvordan de forventer at resultatene fra analysen av grenseoverskridende klimarisiko vil kunne bidra til beslutningstaking i kommunen og innen jordbruket var flere av svarene fokusert på politikerne. En mener at politikerne vil bli påvirket av presentasjonen som ble holdt og/eller

av prosjektet generelt, og at dette vises av plansjene i rapporten. For de som jobber administrativt vil ting fra prosjektet bli tatt med når de skriver innstillinger til vedtak eller fullmaktsvedtak. En annen er enig i dette og sier at rapportene vil bli brukt i deres beslutningsrekker for å få gjennom egne politiske standpunkt, og for å få med politikere og forvaltningen på det de ønsker. En annen tror det er vanskelig å få politikerne til å dra disse lange linjene enn det er for administrasjonen. «Det kan være langt fra det lokale til det globale, og lokalpolitikere er mest opptatt av det lokale... Spesielt vanskelig er det i landbruket, siden det ikke er kommunale midler.»

En svarte at rapport del to allerede har blitt brukt i planarbeidet, og en annen svarte at hen forventer at resultatet vil bli brukt i planverket til kommunen, og at bøndene hører på planen og kunnskapsgrunnlaget. En svarte at hen ikke skjønner helt hvordan resultatet konkret kan brytes ned og brukes i kommunens hverdag, annet enn en kunnskapsbank. I tillegg peker en på at det burde vært noe i etterkant av prosjektet, f.eks. presentasjon av resultatene. Dette fordi hen mener det finnes flere fagmiljø i Klepp som kunne vært interessert i resultatene.



4 av 6 er enig i at det var enklere å forstå hvordan å analysere lokal klimarisiko enn grenseoverskridende klimarisiko i arbeidsverkstedene, og at tilgangen til data er bedre for analyse av lokal klimarisiko enn grenseoverskridende klimarisiko. Bare 1 av 6 er enig i at den lokale klimarisikoen for jordbruket i Klepp er større enn den grenseoverskridende, i.e. mener 5 av 6 at den grenseoverskridende klimarisikoen er størst. Alle respondentene mener at

lokale aktører bør involvere seg i arbeidet med å redusere lokal klimarisiko for landbruket, og 5 av 6 mener det samme om grenseoverskridende klimarisiko.

På spørsmål om respondentene hadde andre kommentarer angående forskjeller og likheter mellom de to delrapportene svarte en at grunnet begrensede ressurser og tid er det lettere, som lokale aktører, å knytte grep til det de selv har ansvar for og oppgaver knyttet til. «Det handler om valg og prioritering av begrensede ressurser.» En annen svarte at hen følte rapporten om grenseoverskridende var mest relevant, mye på grunn av siste års debatter. En tredje svarte dette: «Ikke noe utover at det er mer og mer tydelig at det lokale er svært påvirket av det globale. Så lenge vi er så kraftforbaserte som vi er, så er det en nær sammenheng, selv om vi ikke liker å tenke det før vi ser det i et prosjekt som dette.»

Når respondentene ble spurt om det er noen ytre faktorer utenom prosjektet som de mener har påvirket interessen for, arbeidet i og/eller utfallet av prosjektet utdypte 5 av 6 at de senere års risiko og kriser styrker viktigheten av prosjektet. En respondent utdyper: «Jeg ville tenkt at om vi hadde gjennomført dette i år, ville det vært en større interesse på grunn av verdenssituasjonen. Derfor er det bra å presentere resultater nå.» En annen svarte at sammenhengen mellom krig, klima og mat er svært viktig, og at det er vanskelig å skille hva som er klima og hva som er noe annet. En annen svarte at arbeidet har gjort at en har blitt obs på at ting som klima og ytre faktorer betyr mye for lokal produksjon: «Jeg jobber også med HROS for Klepp kommune, der vil jeg innarbeide klimarisiko. Det har vi ikke dratt frem før, men det har vært en vekker i dette arbeidet, at det er klart det må være med.»

2 av 6 har støtt på utfordringer i løpet av deltakelsen i prosjektet. En knytter det til tekniske problemer under arbeidsverkstedet og en annen skulle ønske hen hadde mer tid til å legge arbeid i prosjektet både på forhånd og i ettertid. Hen legger også til: «Og det faktum at det har gått endel tid imellom, som gjør at vi må friske opp stoffet. Men også positivt, fordi vi har fått stoffet på avstand, og ser det på nåtidspunktet.»

Tilleggsinformasjon

Rapport del 1 om lokal klimarisiko er publisert på [kommunens nettside](#) og henvist til i høringsforslaget av landbruksplanen i [kapittel 5 Natur og klima](#). Mer utdypende info fra rapporten, med tilhørende figur, er også publisert i kommuneplanens samfunnsdel, under kapittel 10 langsiktig areal- og transportutvikling, delkapittel [10.4 klimarisiko](#). Info fra rapporten utgjør hele delen om klimarisiko i landbruket.

En av respondentene informerte om at rapport del 2 om grenseoverskridende klimarisiko har blitt brukt i planarbeidet, men hen sa ikke noe om den har blitt referert til i noen av planene. Dette svarte respondenten: «Vi har brukt den siste rapporten mest i planarbeidet.» I gjennomgang av Klepp kommunes planer er det ikke gjort funn av henvisning til rapport del 2.

Vedlegg: Spørreguide

VESTLANDSFORSKING



Internt notat
31.3.2022

Guide til intervju av aktører som har deltatt i UNCHAIN delprosjektet i Klepp kommune

Bakgrunn

Undersøkelsen gjelder gjennomføring av arbeidet med og innholdet i følgende to delrapporter laget av Vestlandsforskning til Klepp kommune i forbindelse med kommunens arbeid med å lage en landbruksplan:



1. Navn på informant

2. Hvilken påstand beskriver best din rolle i prosjektet?

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt uenig
2.1 Jeg leverte informasjon / data / bidro med synspunkter under arbeidsseminarene	[]	[]	[]	[]
2.2 Jeg har brukt informasjon fra prosjektet (fra	[]	[]	[]	[]

arbeidsseminarene og/eller fra en
av de to rapportene fra
Vestlandsforskning) i arbeidet med
kommunens landbruksplan

2.3 Jeg har brukt informasjon fra ☐ ☐ ☐ ☐
prosjektet (fra
arbeidsseminarene og/eller fra en
av de to rapportene fra
Vestlandsforskning) i andre
sammenhenger enn arbeidet
med kommunens landbruksplan
(spesifiser i kommentarfeltet
under)

Spesifiser i hvilken annen sammenheng enn kommunens landbruksplan du eventuelt har brukt
resultatene fra prosjektet (jf spørsmål 2.3):

3. Beskriv dine forventninger til deltakelse i prosjektet.

4. Beskriv hvordan din deltakelse i prosjektet faktisk var

5. Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din deltakelse i prosjektet?

- ☐ Svært fornøyd
☐ Fornøyd
☐ Misfornøyd
☐ Svært misfornøyd

6. Mener du det hadde vært fornuftig å inkludere flere brukere prosjektet?

- ☐ Ja
☐ Nei

7. Om ja på spørsmålet over, hvilke og hvorfor?

8. Mener du at det hadde vært fornuftig med ytterligere faglig ekspertise?

- ☐ Ja
☐ Nei

9. Om ja på spørsmålet over, hva og hvorfor?

10. Har du blitt klar over noen nye kunnskapshull gjennom prosjektet?

- ☐ Ja
☐ Nei

11. Om ja på spørsmålet over, beskriv kunnskapshullene?

12. I hvilken grad mener du at resultatene fra prosjektet blitt brukt i kommunens landbruksplan?

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt uenig
12.1 Resultatene fra rapporten om lokal klimarisiko (delrapport 1)	☐	☐	☐	☐
12.2 Resultatene fra rapporten om grenseoverskridende klimarisiko (delrapport 2)	☐	☐	☐	☐

13. Ser du noen fremtidige initiativ som bygger på resultatene av prosjektet?

- ☐ Ja
☐ Nei

14. Hvis du svarte ja på spørsmålet over, hvilke initiativ?

15. Finnes det noen planer for fremtidige samarbeid med forskere eller andre deltakere fra prosjektet?

- ☐ Ja
☐ Nei

16. Angi hvor enig du er i følgende påstander om effekten av delprosjektet om grenseoverskridende klimarisiko.

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt uenig
16.1 Jeg har en bedre forståelse av emnet	☐	☐	☐	☐

16.2 Jeg har forbedret eller utviklet nye ferdigheter	☐	☐	☐	☐
16.3 Jeg har en bedre forståelse av min egen og andres roller	☐	☐	☐	☐
16.4 Jeg har stiftet nye bekjenskaper	☐	☐	☐	☐
16.5 Jeg har utviklet tillit til andre deltakere	☐	☐	☐	☐
16.6 Jeg tror resultatene vil bli brukt i beslutningstaking	☐	☐	☐	☐
16.7 Organisasjonen min har forbedret sine evner	☐	☐	☐	☐

17. Hvilke effekter fra prosjektet om grenseoverskridende klimarisiko mener du er viktigst?

18. Angi hvor enig du er i følgende påstander om analysen som gjelder grenseoverskridende klimarisiko.

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt uenig
18.1 Resultatene er pålitelige	☐	☐	☐	☐
18.2 Resultatene er rimelige sett fra et vitenskapelig perspektiv	☐	☐	☐	☐
18.3 Jeg synes resultatene er rimelige	☐	☐	☐	☐
18.4 Resultatene er relevante for beslutningstakere	☐	☐	☐	☐
18.5 Resultatene representerer deltakernes ulike perspektiver	☐	☐	☐	☐
18.6 Resultatene er basert på en rettferdig representasjon av berørte parter	☐	☐	☐	☐
18.7 Resultatene ble presentert i et format som er lett å forstå	☐	☐	☐	☐

19. Hvordan forventer du at resultatene fra analysen av grenseoverskridende klimarisiko vil kunne bidra til beslutningstaking i kommunen og innen jordbruket?

20. Opplever du noen forskjeller mellom de to arbeidet med og resultatene fra analysene av lokal klimarisiko (delrapport 1) og av grenseoverskridende klimarisiko (delrapport 2)?

	Helt enig	Enig	Uenig	Helt uenig
20.1 Det var enklere å forstå hvordan analysere lokal enn grenseoverskridende klimarisiko i arbeidsverktedene	☐	☐	☐	☐
20.2 Tilgang på data som er relevant for Klepp kommune er bedre for analyse av lokal enn grenseoverskridende klimarisiko	☐	☐	☐	☐
20.3 Det er enklere å bruke resultatene fra analysen av lokal enn grenseoverskridende klimarisiko i det videre klimatilpasningsarbeidet lokalt	☐	☐	☐	☐
20.4 Den lokale klimarisikoen for jordbruket i Klepp er større enn den grenseoverskridende	☐	☐	☐	☐
20.5 Lokale aktører bør involvere seg i arbeidet med å redusere lokal klimarisiko for landbruket	☐	☐	☐	☐
20.6 Lokale aktører bør involvere seg i arbeidet med å redusere grenseoverskridende klimarisiko for landbruket	☐	☐	☐	☐
20.7 Det er viktig for lokale aktører å få en metode for å analysere grenseoverskridende klimarisiko	☐	☐	☐	☐

21. Har du andre kommentarer som gjelder forskjeller og likheter mellom de to delrapportene?

22. Er det noen ytre faktorer utenom prosjektet som du mener har påvirket interessen for, arbeidet i, og/eller utfallet av prosjektet?

23. Har du støtt på noen utfordringer i løpet av deltakelsen i prosjektet ?

- ☐ Ja
☐ Nei

24. Om ja, hvilke?

25. Var det noe særskilt som påvirket resultatet?

☐ Ja
☐ Nei

26. Om ja, hva?

27. Ønsker du å legge til noe?